

Program wyborczy KPN (1990)

Spis treści

Alternatywa centroprawicowa	2
Samodzielność gmin	3
Gospodarka w gminach	4
Ochrona środowiska i zdrowia	4
Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa	4
Rozliczenie przeszłości	5
Program gminy	5

Alternatywa centroprawicowa

Nadchodzące wybory samorządowe mają znaczenie historyczne. Będą to pierwsze formalnie wolne wybory w Polsce od 1938 r. Konfederacja Polski Niepodległej nadaje tym wyborom znacznie wyższą rangę niż ubiegłorocznym wyborom parlamentarnym, wystawiając - sama lub w sojuszach - licznych kandydatów i umieszczając na pierwszych miejscach naszych list wyborczych czołowych przywódców KPN. Pragniemy w ten sposób podkreślić zarówno znaczenie polityczne wyborów, jak wagę samorządów terytorialnych - rad gmin i miast, kierujących życiem publicznym podstawowych wspólnot terytorialnych obywateli.

27 maja społeczeństwa będzie mogło dokonać rzeczywistego wyboru politycznego. Przez całe dziesięciolecie życie publiczne Polski rozwijało się w warunkach konfliktu między narzuconą władzą a zniewolonym społeczeństwem; wymagało to jedności Polaków, prowadzonych przez demokratyczną opozycję przeciwko totalitarnemu systemowi. Wybór, po której stronie się stoi miał charakter przede wszystkim moralny. Dziś ten dylemat dnia wczorajszego nie istnieje. Rozpadł się haniebny system PRL. W nowych warunkach, gdy odchodzi totalitaryzm, a nie nadeszła jeszcze demokracja, społeczeństwo stoi wobec historycznej konieczności wyboru nowej drogi, jaką podaży nasza ojczyzna. Konfederacja Polski Niepodległej, występując sama lub w sojuszach, proponuje Polakom centroprawicową alternatywę wobec linii socjaldemokratycznej i centrolewicowej, reprezentowanej przez ugrupowania rządzące.

Alternatywa centroprawicowa zmierza do całkowitej eliminacji dotychczasowego systemu zniewolenia i eksploatacji społeczeństwa, stanowczego odrzucenia socjalistyczno-komunistycznych rozwiązań politycznych, społecznych i gospodarczych, ograniczenia roli państwa i odbiurokratyzowania struktur władzy, odejścia od systemu centralnie sterowanej gospodarki i podporządkowania interesu człowieka rzekomo wyższym racjom kolektywnym czy ideologicznym, położenia kresu finansowaniu nieudolności rządu wymuszanej ofiarnością obywateli. Prawo nie może być dłużej narzędziem w rękach rządzących, a przywrócenie praworządności i sprawiedliwości wymaga pociągnięcia do odpowiedzialności winnych zbrodni przeszłości i sprawców obecnego oplakanego stanu naszej ojczyzny.

Poczynając od gmin, trzeba przywrócić demokratyczny porządek, oparty na prawie, wolnościowej tradycji Polaków i moralności chrześcijańskiej. Obywatel powinien uzyskać przewagę nad władzą; rząd musi być silny, ale tylko w granicach swych wyraźnie zakreślonych kompetencji. Głównym jego zadaniem jest tworzenie stanu rzeczy, w którym ludzie będą mogli żyć godnie i swobodnie, w warunkach porządku i spokoju, w poczuciu bezpieczeństwa i możliwości realizacji własnych jednostkowych aspiracji. W praktyce życia publicznego trzeba przywrócić pełen blask takim wartościom jak honor, godność, prawość, uczciwość, zdrowa ambicja, dążenie do osobistej pomyślności, rzetelność. Zasady moralne, wywodzące się z chrześcijańskiego systemu wartości, powinny obowiązywać nie tylko w życiu prywatnym, lecz również publicznym. System gospodarczy, gwarantujący własność i w coraz większym stopniu oparty na prywatnej własności, powinien ułatwiać i pobudzać aktywność ekonomiczną ludzi, stymulować stały rozwój przedsiębiorczości i przyczyniać się do ciągłej poprawy warunków egzystencji najszerzszych rzesz obywateli. Naczelne znaczenie mają te dziedziny, które są podstawą bytowania narodu,

zwłaszcza rolnictwo, zapewniające wyżywienie społeczeństwa. Gospodarka ma służyć ludziom, a nie odwrotnie. Rozwój naszego kraju, każdej gminy - wsi, miejscowości, miasta - wymaga stworzenia warunków do maksymalnego wykorzystania ludzkiej pracy, a nie bezrobocia. Zamożność osiągniemy przez pracę, ale warunki w których wszyscy ludzie będą mogli pracować, najemnie lub na własny rachunek - muszą dopiero zostać stworzone. Są to warunki prawne i materialne, ale także moralne; tworzyć je powinny zarówno władze państwowe, jak samorządowe przy uczestnictwie ogółu obywateli.

Taką alternatywę centroprawicową przedstawiamy Polakom.

Niestety, wybory samorządowe będą tylko formalnie wolne. Występuje bowiem poważna nierówność rzeczywistych możliwości poszczególnych ugrupowań, co w znacznym stopniu ograniczy swobodę świadomego wyboru obywateli. Centrolewicowe ugrupowanie rządzące, reprezentowane głównie przez Komitety Obywatelskie, a kierowane przez wąską grupę lewicowych intelektualistów - dysponuje niemalże monopolistyczną pozycją w środkach masowego przekazu, zwłaszcza z racji całkowitego zawładnięcia telewizją; to ugrupowanie, a także stara nomenklatura posiadają w swym ręku wielkie środki finansowe, w tym przejętą całkowicie pomoc na rozwój demokracji w Polsce, udzielaną z zagranicy. W następstwie programy centrolewicowe i postkomunistyczne będą mogły być szeroko popularyzowane, a propaganda wyborcza obu tych ugrupowań będzie dominować. Stronnictwa centroprawicowe, w tym KPN, nie będą dysponować ani porównywalną ilością pieniędzy, ani równym dostępem do środków masowego przekazu. Odbije się to wyraźnie zarówno na przebiegu kampanii wyborczej, jak też wynikach wyborów; w warunkach rzeczywistej równości ilość głosów popierających nasz alternatywny program byłaby o wiele większa. Mimo tej nierówności szans. KPN bierze udział w wyborach, licząc że większa część społeczeństwa dokona świadomego i odpowiedzialnego wyboru; bez względu na szanse wyborcze, tak silnie ograniczone dominacją finansową i propagandową ugrupowania rządowego, obowiązkiem naszym jest ukazanie Polakom, że istnieje centroprawicowa alternatywa, gotowa do przejścia odpowiedzialności za gminy, miasta i cały kraj. Jest to obecnie jedyna alternatywa, która może wydobyć Polskę z bagna, w jakie wepchnęły nas dziesięciolecia panowania lewicy.

Samodzielność gmin

Dążymy do zdecydowanego umocnienia samodzielności gmin i miast. Obecna, wielce niedoskonała ustawa o samorządzie terytorialnym przyznaje tę samodzielność w stopniu niewystarczającym. Niezależnie od koniecznej nowelizacji ustawy, należy wykorzystać wszystkie zawarte w niej możliwości. Każda gmina i miasto powinny uniezależnić się w maksymalny sposób od władzy centralnej, aby rozwiązywać swe problemy zgodnie z własną wolą, potrzebami i możliwościami. Samorządy staną się samodzielne dopiero wówczas, gdy będą niezależne finansowo, a swój budżet opierać będą o własne dochody. Wymaga to, aby możliwie wielka część dochodu narodowego, wytworzonego w danej gminie, pozostawała do jej dyspozycji. Jedynie gminy ubogie mogą w poważnym stopniu opierać się o subwencje ogólne z budżetu centralnego. Generalnie jednak należy dążyć do zasadniczej zmiany proporcji między dochodami budżetu centralnego a dochodami budżetów samorządowych - na korzyść tych ostatnich. Kluczową kwestią jest podział podatków. Nowo wybrane rady gmin i miast

powinny podjąć wspólne działania, prowadzące do osiągnięcia tego celu. Należy liczyć się jednak, że w takich wspólnych działaniach wezmą udział w zasadzie tylko te rady, w których centroprawica będzie miała większość.

Gospodarka w gminach

Nowo wybrane rady gmin powinny, w ramach istniejących możliwości, ograniczanych obecnie polityką gospodarczą rządu - stworzyć dogodne warunki rozwoju ekonomicznego przez popieranie przedsiębiorczości i wpływanie na wzrost produkcji. Musi to być bezpośrednio połączone ze zwalczaniem bezrobocia - tego strasznego spadku rządów lewicy. Dopóki bezrobocie nie zostanie opanowane, co zależy głównie od polityki rządu, trzeba rozwijać roboty publiczne, koncentrując je na rozbudowie lub rekonstrukcji infrastruktury komunalnej. Rady gmin i miast powinny życzliwie pomagać przedsiębiorczości prywatnej, zwłaszcza małym zakładom produkcyjnym i usługowym oraz rzemiosłu; trzeba dążyć do tego, aby cała sieć handlowa znalazła się w rękach prywatnych: indywidualnych właścicieli, spółek, autentycznych spółdzielni i spółdzielni pracy. Głównym zadaniem rad gmin wiejskich jest obrona interesów indywidualnego rolnictwa.

Ochrona środowiska i zdrowia

Zatrważający stan środowiska wymaga podjęcia zdecydowanego przeciwdziałania już na szczeblu gmin. Trzeba stanowczo wystąpić przeciwko trucicielom i niszczyicielom, a gdy inne środki zawiodą, występować na drogę sądową celem uzyskania odpowiadającego rzeczywistym stratom odszkodowania oraz wstrzymania dalszej szkodliwej działalności.

Ochrona zdrowia przekracza możliwości samych gmin. Sieć lecznictwa społecznego w głównej części powinna być finansowana przez państwo, lecz pełen nadzór nad działalnością służby zdrowia należy do samorządów. Wszędzie, gdzie to jest możliwe, a więc zwłaszcza w miastach i większych miejscowościach konieczne jest tworzenie alternatywnego systemu lecznictwa, pozwalającego pacjentom wybierać pomiędzy różnymi formami lecznictwa.

Zapewnienie porządku i bezpieczeństwa

Pogarsza się stan bezpieczeństwa. Zadanie jego poprawy spoczywa na przygotowywanej policji państwowej. Niezależnie od służbowej podległości placówek policyjnych, konieczne jest przejęcie przez samorzady pełnej kontroli nad działalnością policji na ich terenie. Rady powinny w pełni realizować zasadę, że policja spełnia rolę służebną wobec obywateli. W gminach bardziej zagrożonych przestępczością celowe będzie powoływanie dodatkowo komunalnych służb porządkowych, a także organizacja patroli ochotniczych. Zważywszy, że organa resortu spraw wewnętrznych muszą przejść znacznie większe przeobrażenia niż inne struktury władzy, stan reorganizacji może być dość długi. Wymaga to tym bardziej nadzorowania aktywności policji i stawiania jej konkretnych zadań przez samorzady terytorialne.

Rozliczenie przeszłości

Za opłakany stan rzeczy ponoszą odpowiedzialność ludzie, którzy sprawowali władzę na różnych szczeblach. Ich błędy, zaniedbania, często zwyczajna zła wola nie mogą być pущzone w niepamięć. Panosząca się korupcja, prywatna i zwykle złodziejstwo musi zostać okiełznane. Wszystko to wymaga surowego, ale uczciwego rozliczenia przeszłości. Uczciwi i kompetentni pracownicy nie mają się czego obawiać; tacy ludzie będą potrzebni zawsze. Odejść, a w uzasadnionych przypadkach być pociągnięci do odpowiedzialności powinni wszyscy ci, których zła wola była niewątpliwa. Społeczne poczucie sprawiedliwości, jak też zwykłe względy pragmatyczne i ostrzeżenie na przyszłość nie pozwalają zapomnieć o przeszłości i powodują konieczność dokonania pełnego rozliczenia.

Program gminy

W każdej gminie powinien być przygotowany program szczegółowy, którego realizacją zajmie się nowowybrana rada. Trzeba wystrzegać się, aby program ten nie zawierał obietnic bez pokrycia. Najważniejsze jest zarysowanie głównych kierunków, w jakich będzie działała rada. Warunki pracy samorządów będą trudne i mogą się jeszcze pogarszać. Dlatego chodzi przede wszystkim o przedstawienie zasadniczej koncepcji rozwiązywania problemów przez radę.

Wszyscy do urn wyborczych!

Wybory powiodą się, gdy większa część społeczeństwa weźmie w nich udział, świadomie i odpowiedzialnie oddając głos na danego kandydata. Wzywamy do oddawania głosów na listy centroprawicowe i na kandydatów KPN, ale apelujemy, aby wszyscy szli do urn wyborczych nawet wówczas, gdy w danym okręgu centroprawica nie wystawi własnych kandydatów. Wówczas wystarczy głosować na ludzi, których postawa moralna, rozsądek i kwalifikacje predestynują do zajęcia miejsca w radzie. Trzeba zdawać sobie sprawę, że w warunkach obecnego chaosu i zamieszania politycznego wielu kandydatów nie wie, jakiej opcji politycznej dokonać. Znaczna ich część prędzej czy później opowie się za programem centroprawicy. Takich ludzi potrzeba w radach jak najwięcej. Uczestnicząc w wyborach, tworzymy w Polsce od dołu system demokratyczny. Głosując na kandydatów KPN, przybliżamy niepodległość i zapoczątkowujemy formowanie ustroju wolnościowego, pozwalającego skutecznie rozwiązywać wszystkie polskie problemy. Tej szansy nie wolno nam zmarnować.

Główny Komitet Wyborczy Konfederacji Polski Niepodległej
Warszawa, kwiecień 1990 roku